

1 | TID TIL AT VENDE HJEM

JEG VAR VED AT BARBERE MIG, DA ALT DETTE BEGYNDTE. Jeg stod foran det til-duggede spejl i badeværelset i vores lejlighed og lagde knap mærke til den vante lyd af travlhed og trafik, der nåede mig fra de smalle gader nedenfor. Byen og jeg var begge i gang med at gøre os klar til en helt almindelig dag, der lå forude.

Det var der, den ramte mig.

En tanke – helt ud af det blå.

Det er tid til at vende hjem.

Tanken forskrækkede mig, og jeg stoppede med et sæt. Varsomt spoledede jeg tilbage gennem mine tanker. Hvad var det, jeg lige havde hørt? Det gav ingen mening. Jeg er amerikaner, men den dag, hvor jeg stod foran spejlet i badeværelset, tænkte jeg ikke på USA som mit hjem. Tyrkiet var mit hjem. Da vi havde købt lejligheden to år tidligere, vidste vi, at vores knæ godt kunne klare turen op ad trappen til fjerde sal uden en elevator, men vi overvejede, om vi stadig ville kunne klare det efter tyve år. Vi havde tænkt os at bo her resten af vores liv.

Det er tid til at vende hjem.

Mit hjerte begyndte at banke hurtigere, men pludselig blev jeg bange for, at jeg godt vidste, hvad ordene betød. Jeg havde ikke lyst til at tænke på konsekvenserne. Jeg var allerede hjemme. Men min tro fortæller mig, at der er et andet hjem, hvor jeg skal hen i sidste ende. Kunne det

være Gud, der fortalte mig, at det var tid til, at jeg skulle dø – tid til at komme hjem til himlen?

Det er tid til at vende hjem.

Jeg afviste tanken. Det kan ikke være Gud. Der er så mange ting, jeg stadig skal nå. Nej. Det kan ikke være nu, jeg skal dø.

I TREGTYVE ÅR havde Norine og jeg boet og arbejdet i Tyrkiet.

Vi mødte hinanden på biblioteket på Wheaton College. Norine var der for at læse, mens jeg var der for at kigge efter piger, der læste! Jeg var fast besluttet på kun at gifte mig med en, der var villig til at arbejde som missionær. Lige siden jeg var barn, havde jeg haft en stærk fornemmelse af et kald til mission, der gik helt tilbage til Hudson Taylor, den store Kina-missionær. Da han var en gammel mand, bragte en mor sine to unge sønner hen til ham og spurgte, om han ville bede for, at de måtte blive kaldet til mission. De endte begge som missionærer, og da den ene af dem, Stanley Soltau, var blevet en gammel mand, tog min mor mig og min søster med hen og besøge ham. Hun bad ham gøre det samme for os, som Hudson Taylor havde gjort for ham, og det gjorde han. Jeg lavede ballade og fik derfor en endefuld, og det gjorde, at jeg huskede dagen. Jeg var tre år gammel, og jeg glemte det aldrig. Jeg er sikker på, at Gud gav mig noget den dag, som førte til, at jeg rejste til Tyrkiet med Norine.

Vi ankom til Istanbul i 1993 og slog os ned i Izmir. Vi havde startet kirker, arrangeret internationale konferencer, åbnet et bedehus og inviteret folk fra andre lande til at komme og være med til at udbrede evangeliet i byer, hvor ingen nogensinde havde mødt en kristen. Vi havde allerede et temmelig stort internationalt team og glædede os over en gruppe nye missionærer, der var ankommet et par måneder inden for at deltage på et etårigt kursus hos os.

I vores hjemby Izmir – det, der engang var Smyrna, og som ligger ved det Ægæiske Hav – arbejdede vi med hundreder af flygtninge fra Syrien og Irak, som var flygtet fra Assad og ISIS. Nogle af dem var bare på gennemrejse i håbet om at gennemføre den farlige sejlads med

båd til Europa. Andre blev boende. Nogle få havde endda besluttet sig for at vende tilbage til deres hjemlande, og vi hjalp dem alle, så godt vi kunne, ved at give dem tæpper, varmeovne, mad, babymad og andre ting, efterhånden som der kom donationer ind fra kirker.

Vi havde givet vores liv til dette land, hvor så meget af bibelhistorien fandt sted. Nu er der kun omkring 6000 kristne med muslimsk baggrund ud af en befolkning på mere end firs millioner. Hvordan opbygger man en kirke, når blot én ud af hver 16.000 tyrkere bliver kristen? Nogle gange er det meget nedslående. Da vi ankom i 1993, begyndte tyve af os på et sprogkursus sammen. Fire år senere var vi kun fem. Til sidst var Norine og jeg de eneste tilbageværende fra den gruppe.

Vores tid i Tyrkiet havde ikke været let. Vi havde hørt om nogle få kristne, der havde lidt martyrdøden for deres arbejde. Vi havde modtaget dødstrusler. Efter de første par stykker gik jeg i noget tid kun i kondisko og bandt dem stramt. Det gør jeg ellers sjældent, for jeg kan godt lide, at mine sko sidder løst. Norine lagde mærke til det og spurgte, hvorfor jeg ikke gik med sandaler her i varmen. Mit svar var enkelt og pragmatisk: "Fordi det måske bliver nødvendigt at løbe væk."

Det var en skræmmende tid, især for os som forældre til små børn, men det tvang os til at forholde os til spørgsmålet om risiko. Ville vi flygte, så snart vi blev truet? Hvor let ville det så ikke være at slippe af med os? Vi besluttede, at vi ville blive, indtil Gud tydeligt viste os, at vi skulle rejse.

Vi havde for nylig brugt tid på arbejde blandt flygtningene ved den syriske grænse tæt på en krigszone, tæt nok på til at vi kunne høre bragene fra skud og bomber, der hvor kurderne kæmpede mod ISIS, mens vi tænkte på, om en eller anden fanatiker kunne finde på at kidnappe os og holde os som gidsler. Norine var lettet, hver gang hun vendte tilbage til Izmir efter den slags ture. Vi havde vurderet de samlede omkostninger. Vi vidste, at det var risikabelt, og det accepterede vi. Tyrkiet var lige præcis det sted, hvor vi skulle være. Så nej, det kunne ikke være tid til at "komme hjem."

JEG BARBEREDE MIG FÆRDIG, tog tøj på og gik den korte vej hen til vores kirke. Gennem årene havde vi lært, at åndeligt søgende mennesker ofte leder efter steder, hvor de ved, at kristne samles. Derfor havde vi sat et skilt med et kors op uden for Genopstandelseskirken, som gjorde, at man ikke ville overse den. Vi brød ingen love og forsøgte aldrig at skjule, hvad vi lavede. Tværtimod ønskede vi at være så synlige som muligt.

Vi havde tøvet lidt med at leje denne lille bygning, da vi startede kirken. Det var nærmest det eneste, vi havde råd til i centrum, men den lå i byens "red light district" for transvestitter – ville der overhovedet komme nogen her? Men hurtigt opdagede vi, at det var en fantastisk beliggenhed, hvor tusinder af mennesker gik forbi hver dag på vej ned til stranden og til de travle handelsstrøg fyldt med butikker og restauranter.

På et tidspunkt begyndte vi at lægge kristne bøger ud i de to vindueskarme med et skilt, hvor der stod, at folk var velkomne til at tage, hvad de ville. Og det gjorde de. Snart gav vi over et tusind eksemplarer af Det Nye Testamente væk hver måned.

Der var aldrig en dag, hvor der ikke skete noget i Tyrkiet. Alt kunne ske på en søndag – både godt og skidt. Vi kunne bede for en besøgende og opleve, at vedkommende blev helbredt, eller der kunne komme nogen forbi og afbryde vores møder ved at råbe trusler efter os. Når vores dør var åben, kom der ofte nogen ind bare for at se en kirke for første gang. Mange kom med spørgsmål, og næsten alle tog imod tilbud om forbøn. De, som blev kristne, holdt ofte op med at komme efter et par uger eller måneder, når presset fra familie og venner blev for meget for dem.

En anden udfordring var, at det var alle slags mennesker, der kom forbi. Lige fra reelt søgende til folk, der prøvede at opnå noget eller ville skabe problemer. Med tiden blev deres motiver tydeligere. Vi vidste, at det hemmelige politi nogle gange kom forbi, og vi fik flere gange at vide, at vi skulle passe på, men vi havde intet at skjule. Set i lyset af alt dette var det utroligt, at kirken voksede overhovedet.

Norine og jeg er indadvendte og var ikke rigtig egnede til denne meget sociale kultur, men Gud havde knyttet vores hjerter til de mennesker, der bor i Tyrkiet. Og desuden var vi overbeviste om, at Gud havde givet os og kirken en meget specifik opgave: at forberede en åndelig høst.

JEG VAR NØDT TIL AT KONCENTRERE MIG. Jeg havde undervisning, der skulle forberedes. Jeg havde ikke brug for, at den tanke vendte tilbage. Men det gjorde den. En stille hvisken, men insisterende.

Det er tid til at vende hjem.

Jeg havde afvist tanken før, men jeg kunne ikke slippe fornemmelsen af, at det var Gud, der bad mig om at forberede mig på at møde ham – på at dø.

Det var ikke første gang, jeg havde stået i denne kirke og tænkt, at mit liv måske var nået til vejs ende.

Fem et halvt år tidligere – den første april – var jeg gået ud foran kirken under et bedemøde. Der var som sædvanligt travlt på gaden, og jeg stod og talte med et medlem af kirken. Et par af transvestitterne lænede sig ud ad vinduerne over os og smilede og vinkede som altid til de forbipasserende.

Pludselig fangede en mand i camouflajakke vores opmærksomhed. Der var en meget enkel grund til, at han skilte sig ud. Han sigtede på mig med en pistol fra cirka fire meters afstand. Han sagde intet, men så fast besluttet ud, og hans øjne lynede af raseri. Jeg stivnede. Det eneste, jeg kunne fokusere på, var pistolen, der dirrede i hans hånd.

Der lød seks skud lige efter hinanden. Så smed han pistolen, rakte ned i en taske, der stod ved siden af ham, og trak et haglgevær frem. Min hjerne begyndte endelig at fungere. Han fumlede med geværet, og det gik op for mig, at han ikke ville ramme ved siden af med et haglgevær. Og hvis han gik ind i kirken efter at have skudt mig ... så kunne det ende med en massakre. Jeg løb over til ham og lagde armene om ham bagfra og holdt ham fast. Han var større end mig og også stærkere. Jeg holdt desperat fast. Mens vi kæmpede, trykkede han på aftrækkeren, og

et skud blev affyret. Angrebsmanden begyndte at skrike: “Du åbnede en kirke, og det vil vi ikke tillade! Vi kommer og bomber jer. Vi slår jer ihjel. I kommer til at stå til ansvar.”

Jeg følte intet. Jeg var som lammet. Jeg vidste blot, at mit liv – og de andres liv – afhang af, at jeg ikke gav slip.

Endelig nåede politiet frem og fik manden ned at ligge. Da de var kørt med ham, gik jeg ind i kirken igen. Adrenalin havde givet mig styrke til at holde fast i den mand, der ville slå mig ihjel, men da jeg satte mig ned, ramte chokket mig som en orkan. Jeg begyndte at ryste over hele kroppen, og jeg kunne intet gøre for at få det til at holde op. Efterhånden som chokket lagde sig, blev jeg forundret over ikke at føle nogen frygt. Gud havde talt så meget om min fremtid, at jeg var sikker på, at han stadig havde planer for mig i Tyrkiet og ville holde mig i live, indtil de var fuldført. Så da myndighederne sendte to betjente for at passe på mig, sendte jeg dem tilbage efter et par uger. Jeg var overbevist om, at jeg ikke havde brug for dem.

I dagene og ugerne efter angrebet spurgte folk os, om vi ville blive i Tyrkiet. Norine og jeg kendte omgående svaret. Vi havde allerede taget den beslutning: indtil Gud fortalte os, at det var tid til at tage afsted, ville vi blive.

Da jeg stod alene i kirken den morgen, var jeg ikke længere så sikker på, at jeg *kunne* blive i Tyrkiet. Alle disse ord om min fremtid – kunne det være muligt, at Gud ville afbryde sine planer for mig før tid?

Det er tid til at vende hjem.

“Gud,” bad jeg alvorligt. “Der er så mange ting, jeg har set frem til. Jeg har ikke lyst til at forlade min familie. Jeg er ikke klar. Men jeg tilhører dig. Du kan gøre, hvad du vil. Hvis du gerne vil have, at jeg kommer hjem til dig, så forbered mit hjerte.”

NÆSTE DAG tog jeg hen for at mødes med Norine, som havde tilbragt natten på et retrætecenter for at have noget tid alene i bøn. Sammen kørte vi ud til et sommerhus ved kysten, som mine forældre havde købt nogle år forinden. Vi havde haft travlt, og selvom mange af vores venner

havde brugt sommerhuset, havde vi ikke tilbragt nær så meget tid der, som vi gerne ville. Så det var rart at være alene sammen og endelig prøve min nye våddragt og svømme i det kølige vand i det Ægæiske Hav. Vi var lykkelige. Vi havde meget at se frem til. Livet var godt.

Jeg nævnte ikke alt det med *'det er tid til at vende hjem'*. Det var dukket op i mine tanker et par gange den dag, men jeg ville ikke gøre Norine urolig.

Næste morgen ringede min telefon og afbrød vores afslappede morgenmad. Det var et opkald fra kirken.

“Andrew? Politiet har lige været her for at tale med dig. De vil gerne vide, hvornår du er tilbage.”

“Tak,” sagde jeg. “Jeg er tilbage i Izmir i morgen.”

Norine og jeg smilede til hinanden.

“Det kunne være godt nyt,” sagde Norine, da jeg lagde på. Jeg gav hende ret. Nogle måneder forinden havde vi ansøgt om permanent opholdstilladelse, som ville betyde, at vi kunne blive boende i Tyrkiet indtil år 2099 – resten af vores liv. Efter flere timer med udfyldelse af blanketter, møder på den lokale politistation og en masse ventetid var vi nu optimistiske omkring, at vores visa var klar. Vi var begge sikre på, at hvis politiet ville snakke med os, så måtte det have med opholdstilladelsen at gøre.

Vi havde planlagt at tilbringe et par dage ved stranden, men besluttede, at det var en god grund til at korte turen af. Vi gik i gang med at gøre huset rent og lukke det ned for vinteren, fyldte bilen med mad fra skabene og dryppende våddragter og håndklæder og kørte tilbage til Izmir.

Det var mørkt, da vi parkerede bilen på gaden udenfor og begav os op ad trapperne til vores lejlighed. “Se her, min skat,” sagde Norine, da hun nåede hoveddøren og tog et stykke papir, der sad fast på døren med et stykke tape. Det var fra politiet, og der stod, at vi skulle møde op på den lokale politistation så snart som muligt.

Jeg smilede. *Tid til at vende hjem?* Nej, det var det helt sikkert ikke endnu.